

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha ve věci žalobce: **Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**, IČ: 67010041, se sídlem v Brně, Cejl 48/50, zastoupeného Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem se sídlem v Praze 4, Ve svahu 531/1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy ČR**, se sídlem v Praze 1, nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2011, čj. 119/2011-030-Z106/4,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ministerstva dopravy ze dne 12. 4. 2011, čj. 119/2011-030-Z106/4 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10.200,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Pavla Černohouse, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2011, čj. 119/2011-030-Z106/4, jímž žalovaný zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí Ředitelství vodních cest České republiky (dále též jen „Ředitelství“) ze dne 9. 9. 2009, zn. ŘVC/1952/2009, kterým byla odmítnuta žádost žalobce na poskytnutí informace, a to v části, kterou se žalobce domáhal zaslání studie Dopravní fakulty ČVUT, která detailně mapuje dopravní trh z hlediska sítí, zbožových proudů atd.

Žalobce dne 25. 8. 2009 podal žádost o poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. o svobodném přístupu k informacím“), přičemž se konkrétně domáhal poskytnutí:

- 1) studie Dopravní Fakulty ČVUT, která detailně mapuje dopravní trh z hlediska sítí, zbožových proudů atd.,
- 2) objednávky ŘVC ČR ke zpracování této studie, či jiný doklad podobného účelu a sdělení finančních nákladů za tuto studii včetně DPH.

Žalobce v podané žalobě zdůraznil, že poskytování informací je nástrojem kontroly veřejnosti vůči orgánům spravujícím věci veřejné a slouží jako podklad pro volbu každého občana při správě věcí veřejných. K odmítnutí své žádosti s odkazem na ust. § 11 odst. 1 písm. b) zák. o svobodném přístupu k informacím žalobce konstatoval, že je přesvědčen, že pod režim tohoto zákonného ustanovení nemohou spadat informace jakými je např. předmětná studie, jež byla sepsána osobami zcela odlišnými od zaměstnanců Ředitelství vodních cest ČR a dále, že se jedná o dílo dokončené, což potvrzuje samotný postup Ředitelství, které o předmětné studii „hovoří jako o hotové věci“ a již za ni zaplatilo zhruba 1,9 milionu Kč; žalobce zdůraznil, že Ředitelství ve svém rozhodnutí ani neuvedlo, pro jaké jeho rozhodnutí by měla předmětná studie být podkladem. Argument Ředitelství, že zveřejněním požadované informace by došlo k porušení zásady rovnosti účastníků v probíhajících právních sporech, jichž je účastníkem, neboť z obsahu předmětné studie by bylo možné odhalit budoucí postupy Ředitelství, je dle žalobce irelevantní, neboť v naznačených sporech nestranně rozhodují správní a soudní orgány, což postačuje k zajištění rovnosti účastníků; žalobce je přesvědčen, že předmětná studie spadá do režimu zák. o svobodném přístupu k informacím a Ředitelství vodních cest ČR je povinným subjektem k jejímu poskytnutí. K argumentu Ředitelství, že předmětná studie je chráněna obchodním tajemstvím se žalobce vyjádřil tak, že se jedná o účelovou a obstrukční konstrukci žalobce. Zhotovitel předmětné studie, Dopravní fakulta ČVUT, není podnikatelským subjektem, studie byla zpracována na objednávku Ředitelství vodních cest ČR, které rovněž není podnikatelským subjektem a po předání studie k této drží práva; předmětná studie nemůže podléhat obchodnímu tajemství i z toho důvodu, že byla placena z veřejných prostředků, proto musí být v souladu s § 9 odst. 2 zák. o svobodném přístupu k informacím poskytnuta, aby bylo zřejmé, za jakým účelem byly peníze utraceny. Žalobce uzavřel, že informace mu byly odepřeny z výše uvedených důvodů nezákonně.

V písemné vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že důvody pro odmítnutí informace již pominuly a příslušnou informaci dle bodu 1. žádosti již lze poskytnout. Důvodem je, že studie Dopravní fakulty byla v uplynulém čase dále doplňována a aktualizována a tento materiál je součástí komplexní dokumentace posouzení vlivů záměru Plavební stupeň Děčín na životní prostředí, jež je veřejnosti k dispozici na internetových stránkách Ředitelství vodních cest ČR www.rvccr.cz.

Žalobce reagoval sdělením, že na své žádosti trvá, neboť žádaná informace mu dosud poskytnuta nebyla a ani není zveřejněna na žalovaným uvedeném web-stránce. Požadovaná studie 2009 s hotovým obsahem (a zaplacená) vytvořeným Dopravní fakultou ČVUT v roce 2009 je odlišná od studie 2014.

Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem jsou patrné tyto pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti.

Rozhodnutím ze dne 9. 9. 2009, zn. ŘVC/1953/2009 a ŘVC/1954/2009 Ředitelství vodních cest ČR vyřídilo shora uvedenou žádost žalobce pod body 2) a 3). Žádost o poskytnutí informace uvedené pod bodem druhým Ředitelství odložilo s odůvodněním, že

jelikož objednávka ke zpracování shora specifikované studie, či jiný doklad podobného účelu, nebyl nikdy odeslán, nemůže být takováto informace žalobci poskytnuta, neboť neexistuje; informace žádaná pod bodem třetím žalobci poskytnuta byla. K vyřízení žádosti pod bodem prvním pak došlo rozhodnutí ze dne 9. 9. 2009, zn. ŘVC/1952/2009, kterým Ředitelství rozhodlo o odmítnutí poskytnutí této informace s odůvodněním, že se jedná o tzv. „podkladovou informaci“ ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) zák. o svobodném přístupu k informacím, dále že by sdělení této informace mohlo v budoucnu narušit účastnickou rovnost Ředitelství vodních cest ČR ve vedených právních sporech, když by z obsahu informace bylo možné odhalit budoucí postup Ředitelství jak v rámci jeho činnosti, tak v těchto řízeních a v neposlední řadě, že požadovaná informace je předmětem obchodního tajemství.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém uvedl, že se neztotožňuje s použitou argumentací správního orgánu, neboť je zcela mimo zákon o svobodném přístupu k informacím a odmítnutí žádosti považuje za další z případů standardní obstrukce při neposkytování informací. Žalobce v odvolání k ust. § 11 odst. 1 písm. b) zák. o svobodném přístupu k informacím citoval publikaci „Právo na informace – komentář“ (František Korbel a kol., Linde Praha, 2004), přičemž z této citace dovozuje, že žádaná informace nemůže v žádném případě spadat pod režim citovaného zákonného ustanovení, jak v napadeném rozhodnutí argumentovalo Ředitelství, neboť se jedná o informaci, která byla sepsána osobou, resp. subjektem odlišným od zaměstnanců Ředitelství vodních cest ČR; žalobce dále podotkl, že předmětná studie není rozepsaným dílem a že obecně lze dovodit, že veškeré studie objednané Ředitelstvím vodních cest ČR je nutné na základě žádosti poskytnout, a to buď bez dalšího, či v souladu s ust. § 14a zák. o svobodném přístupu k informacím, jde-li o ochranu autorského práva. Žalobce dále podotkl, že informace obsažené v předmětné studii jsou informacemi konečnými, což potvrzuje samotný postup Ředitelství, které o předmětné studii „hovoří jako o hotové věci“ a již za ni zaplatilo zhruba 1,9 milionu Kč. I z tohoto důvodu dle žalobce není možné odmítnout poskytnutí požadované informace s poukazem na ust. § 11 odst. 1 písm. b) zák. o svobodném přístupu k informacím. Předmětná studie navíc dle žalobce není potřebná k žádnému rozhodnutí, neboť Ředitelství vodních cest ČR není správním orgánem a ani žádné své správní rozhodnutí neuvádí; v této souvislosti žalobce připomíná, že Ředitelství je povinno jednat dle zákona. Žalobce dále konstatoval, že argumentace Ředitelství, že zveřejněním požadované informace by došlo k oslabení jeho pozice, resp. porušení zásady rovnosti účastníků, v probíhajících právních sporech, neboť z obsahu informace by bylo možné odhalit budoucí postup Ředitelství, je irelevantní, neboť v naznačených sporech nestranně rozhodují správní a soudní orgány, což postačuje k zajištění rovnosti účastníků; argument Ředitelství, že z těchto důvodů předmětná studie nespadá do režimu zák. o svobodném přístupu k informacím, považuje žalobce za absurdní, neboť téměř každá informace se může dotýkat správního či soudního řízení, avšak toto samo není překážkou jejich poskytnutí k žádosti podle zák. o svobodném přístupu k informacím. K argumentu Ředitelství, že předmětná studie je chráněna obchodním tajemstvím ve smyslu ust. § 17 zák. č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obchodní zákoník“) žalobce uvedl, že s ohledem na skutečnost, že Dopravní fakulta ČVUT není podnikem a jejím cílem není dosahování zisku, ale vzdělávání, považuje celou konstrukci o obchodním tajemství za umělou a dospívá k závěru, že tato argumentace byla zřejmě Ředitelstvím použita omylem, neboť se vztahuje k věci obchodního charakteru.

O podaném odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Žalovaný v rozhodnutí zkapituloval výše uvedené skutečnosti ohledně podání a obsahu žádosti žalobce, jejího vyřízení Ředitelstvím vodních cest ČR a podání odvolání proti rozhodnutí, jímž došlo k odmítnutí poskytnutí předmětné studie. Žalovaný v rozhodnutí uvedl, že ze

spisové dokumentace vyplynulo, že zasláná žádost byla Ředitelství srozumitelná a bylo seznatelné sdělení jakých informací, se žalobce domáhá. Žalovaný konstatoval, že „nebyl naplněn žádný důvod stížnosti“ a že ve vyřízení žádosti neshledal žádné nedostatky, proto napadené rozhodnutí Ředitelství vodních cest ČR potvrdil.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, podle ust. § 65 a násl. zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Při rozhodování projednávané věci soud vyšel z následující právní úpravy:

Podle ust. § 2 odst. 1 zák. č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o informacích“) platí, že povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, jsou mj. státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

V souladu s ust. 9 odst. 1 zák. o informacích povinný subjekt požadovanou informaci neposkytne, pokud je obchodním tajemstvím.

Podle ust. § 17 obchodního zákoníku, ve znění platném v době rozhodování správního orgánu, tvoří obchodní tajemství veškeré skutečnosti obchodní, výrobní či technické povahy související s podnikem, které mají skutečnou nebo alespoň potenciální materiální či nemateriální hodnotu, nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné, mají být podle vůle podnikatele utajeny a podnikatel odpovídajícím způsobem jejich utajení zajišťuje. Ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) zák. o svobodném přístupu k informacím povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud jde o novou informaci, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu (pokud není zákonem stanoveno jinak), přičemž toto platí jen do doby, kdy se příprava ukončí rozhodnutím.

Čl. 37 odst. 3 ústavního zák. č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“) zakotvuje rovnost účastníků v řízeních, jimiž se tito domáhají svých práv.

Na základě shora popsaného stavu a citované právní úpravy soud o věci uvážil takto:

Soud vycházel z předmětu žádosti o informace, ve které žalobce požadoval studii, která detailně mapuje dopravní trh z hlediska sítí, zbožových proudů atd., kterou na zadání Ředitelství dopravních cest ČR vyhotovila Dopravní Fakulta ČVUT; zpracování studie bylo financováno z veřejných zdrojů.

Předmětem přezkoumání je tedy rozhodnutí žalovaného, jímž zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Ředitelství vodních cest České republiky odmítnutí žádosti žalobce na poskytnutí informace, a to v části, kterou se žalobce domáhal zaslání uvedené studie Dopravní fakulty ČVUT.

K námitce žalobce o zmatečnosti napadeného rozhodnutí, soud uvádí, že v záhlaví rozhodnutí žalovaný skutečně uvedl, že „přezkoumalo stížnost občanského sdružení“, ačkoli z obsahu rozhodnutí je patrné, že žalovaný rozhodoval o odvolání žalobce. Vzhledem k tomu, že i žalobce v podané žalobě označil napadené rozhodnutí jako rozhodnutí, kterým „žalovaný odvolání zamítnul a odmítavé rozhodnutí ŘVC potvrdil“, dospěl soud k závěru, že žalobce

neměl pochybnosti o obsahu napadeného rozhodnutí a nemohla tak být uvedenou nepřesností porušena jeho práva.

Zatímco rozhodnutí prvoinstančního orgánu obsahuje alespoň částečné vymezení důvodů, pro které došlo k odmítnutí žádosti žalobce, odvolací rozhodnutí Ministerstva dopravy tyto důvody pouze rekapituluje a nijak nereaguje na námitky žalobce vznesené v jeho odvolání.

Soud sice vycházel z toho, že oba stupně správního řízení, prvostupňové i odvolací, tvoří jeden celek, ale za situace, kdy se odvolací orgán ve svém rozhodnutí ze dne 12. 4. 2011, čj. 119/2011-030-Z106/4, nevypořádal s jedinou námitkou žalobce uvedenou v odvolání, nelze než shledat, že takovéto rozhodnutí je nepřezkoumatelné. V této souvislosti pro stručnost soud odkazuje například na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 4. 2006, čj. 31 Ca 39/2005 – 70, kde bylo mj. judikováno, že *„nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí zpravidla spočívající v nedostatku jeho důvodů § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.“* S tímto právním názorem se nadepsaný soud plně ztotožňuje a pro absenci relevantního odůvodnění rozhodnutí, toto shledal nepřezkoumatelným. Žalovaný pouze shrnul závěry prvostupňového správního orgánu, který ale své závěry také dostatečně neodůvodnil.

V přezkoumávaném prvoinstančním rozhodnutí Ředitelství označilo požadovanou informaci za obchodní tajemství, aniž by blíže zkoumalo splnění náležitostí nutných pro posouzení, zda se o obchodní tajemství skutečně jedná, či nikoliv. Odůvodnění obsahující toliko konstatování, že předmětná studie „detailně mapuje dopravní trh z hlediska sítí, zbožových proudů atd. a nikoli pouze informace týkající se rozsahu použití veřejných prostředků či příjemce těchto prostředků“, a tak „splňuje, a to kumulativně, všechny zákonné znaky obchodního tajemství, které však v souvislosti se samotným právním institutem obchodního tajemství lze nastínit pouze v omezeném rozsahu, a to bez konkrétního obsahu“, není dle názoru soudu dostatečné. Řádné odůvodnění nelze spatřovat ani v konstatování Ředitelství, že studie obsahuje „informace v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné“ a že „obchodní povaha související s podnikem odpovídá výkonu podnikatelské a vědecké činnosti zhotovitele studie, jehož hodnota je dána zkušenosti a používaným know-how v konkrétním ekonomicko-dopravním odvětví“. Za situace, kdy správní orgán namísto řádného odůvodnění svého rozhodnutí, pouze konstatoval nekonkrétní a ničím nepodložená obecná tvrzení, jež mají navodit pocit splnění zákonných podmínek podřazení požadované informace pod režim obchodního tajemství, nelze považovat rozhodnutí správního orgánu za odůvodněné. V této souvislosti soud upozorňuje, že i za situace, kdy by žalobcem požadovaná informace skutečně spadala do režimu obchodního tajemství, nezbavovalo by toto správní orgán povinnosti řádně odůvodnit, z jakých důvodů tomu tak je, s odkazem, že i tyto důvody jsou chráněny obchodním tajemstvím; takový postup správního orgánu je zcela nepřijatelný. Řádně odůvodněný není ani důvod odmítnutí poskytnutí požadované informace ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) zák. o svobodném přístupu k informacím. V této souvislosti Ředitelství pouze obecně konstatuje, že požadovaná studie je tzv. „novou podkladovou informací, která vznikla při přípravě rozhodnutí povinného subjektu“. Ředitelství ve svém rozhodnutí žádným způsobem nekonkretizuje, o jaké rozhodnutí by se mělo jednat, z jakého důvodu je studie jeho podkladem a ani nevysvětluje důvody, pro které je přesvědčeno, že by pod ochranu shora citovaného zákonného ustanovení měla spadat i již dokončená studie vypracovaná subjektem od správního orgánu zcela odlišným.

Soud se neztotožňuje ani s argumentem žalobce, že zveřejněním požadované informace by došlo k ohrožení rovnosti účastníků v probíhajících právních sporech, jichž je Ředitelství účastníkem, neboť z obsahu předmětné studie by bylo možné odhalit jeho budoucí postupy. Ani v tomto případě správní orgán žádným způsobem své tvrzení blíže neodůvodňuje a ani okrajově nenaznačuje, jaké skutečnosti obsažené v předmětné studii by mohly svým zveřejněním oslabit jeho pozici v právních sporech. Soud v této souvislosti navíc podotýká, že podstatou ústavně zaručené zásady rovnosti účastníků, je zejména požadavek, aby orgán veřejné moci, jež řízení vede, jednal se všemi stranami stejně a žádnou z nich během řízení ani v rozhodnutí proti druhé nezvýhodňoval, resp. neznevýhodňoval; z odůvodnění správního orgánu žádný způsobem neplyne, jak by mohlo zveřejnění požadované informace narušit nezávislost rozhodujících orgánů. Ředitelství svůj argument opírá o pouhou neodůvodněnou domněnku, že ze sdělené informace by bylo možno vyvodit jeho budoucí případnou procesní taktiku.

Soud si je vědom toho, že žalovaný ve vyjádření k podané žalbě sdělil, že studie je již dostupná pro veřejnost na webových stránkách a ze sdělení žalobce vyplynulo, že předmětnou studii nadále požaduje. K těmto skutečnostem ale soud nemůže přihlídnout jako k zásadní otázce, neboť ve svém rozhodnutí vychází ze stavu v době rozhodování správního orgánu. Bude tedy nyní na žalovaném, s ohledem na vývoj názoru provostupňového orgánu, který uvedl, že příslušnou informaci – Studii dopravní fakulty ČVUT – lze poskytnout, jak bude v řízení ohledně poskytnutí informace o studii dále pokračovat.

Ze všech shora uvedených důvodů tedy nadepsaný soud shledal napadené rozhodnutí Ministerstva dopravy, jakož i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu nepřezkoumatelným pro nedostatek spočívající v nedostatečném posouzení požadované studie jako obchodního tajemství a nedostatečné konkretizace důvodů odůvodňujících odepření poskytnutí informace ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) zák. o svobodném přístupu k informacím.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst.1 s.ř.s. Žalobce byl ve věci samé úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Tyto náklady spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením žalobce advokátem dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do 31.12.2012, za dva úkony právní služby po 2.100,- Kč (převzetí věci, sepsí žaloby) a jeden úkon dle advokátního tarifu účinného po 1.1.2013 v hodnotě 3.100,- Kč (vyjádření k výzvě soudu) a tři režijní paušály po 300,- Kč. Náklady za právní zastoupení činí částku 8.200,- Kč. Další náklady představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč. Proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení ve výši 10.200,- Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23. května 2014

JUDr. Hana Veberová
předsedkyně senátu